

ਵੀਕੇ ਬਾਲੀ ਅਤੇ ਐਨਕੋ ਅਗਰਵਾਲ ਜੇ.ਜੇ

ਮੈਸਰਜ਼ ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੱਕੀ ਉਤਪਾਦ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ- ਜਵਾਬਦਾਰ

1992 ਦਾ ਜੀਐਸਟੀਆਰ ਨੰਬਰ 9

25 ਫਰਵਰੀ 1997

ਸੈਟਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956—ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948—ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ—ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ—ਵਨਸਪਤੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ—ਅਜਿਹਾ ਤੇਲ ਖੁਰਾਕ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ—ਅਜਿਹਾ ਤੇਲ ਭਾਵੇਂ ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ.

ਨੋ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੀ ਖਪਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਨਸਪਤੀ ਘਿਓ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਆਇਲ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੇ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੋਂ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੱਕੀ (ਮੱਕੀ) ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ। ਭੋਜਨ ਦੀ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਨਿਯਮ, 1955 ਵਿੱਚ ਜੇ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦਾ "ਮਾਈਏ ਆਇਲ" ਬਣਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਹੀ ਇਸਦੇ ਉਤਪਾਦ ਨੂੰ ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤੇਲ, ਜੇਕਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਘੀ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਰਾਜੇਸ਼ ਬਿੰਦਲ ਦੇ ਨਾਲ ਆਰਪੀ ਸਾਹਨੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ।

ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡੀਏਜੀ ਪੰਜਾਬ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਨਿਰਣਾ

ਐਨ.ਕੇ ਅਗਰਵਾਲ, ਜੇ.

(1) ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਰਾਏ ਲਈ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

"ਕੀ, ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਮਿਤ ਅਤੇ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਹੈ?"

(2) ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਡ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1956 (ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਐਕਟ") ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਰਜਿਸਟਰਡ ਡੀਲਰ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਮੱਕੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਮੱਕੀ ਦਾ ਸਟਾਰਚ ਅਤੇ ਮੱਕੀ (ਮੱਕੀ) ਦਾ ਤੇਲ ਵਰਗੇ ਉਤਪਾਦ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਸੀ। 17,87,797/-। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਰਿਆਇਤੀ ਦਰ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਸਾਲ 1981-82 ਲਈ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੀ ਅੰਤਰ-ਰਾਜੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਬਜਾਏ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਦੀ ਉੱਚ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਲਗਾਇਆ। ਤੇਲ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮੰਗ 1,02,521/- ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਕਰੂਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਮ ਐਕਟ, 1954 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਲੋੜੀਂਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਸਦੇ ਕੱਚੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਉਪ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅੱਗੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਸੇਲ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

(4) ਮਿਸਟਰ ਆਰਪੀ ਸਾਹਨੀ, ਮੁਲਾਂਕਣ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਵੇਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਧਦੀ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੁਣ ਵਨਸਪਤੀ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ, ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਗੈਰ-ਖਾਣਯੋਗ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਤਪਾਦਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ, ਪਰ, ਹਾਲ ਹੀ ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੀ ਕਮੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿੱਚ ਪੌਸ਼ਟਿਕ ਚਰਬੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ *vanaspati* ਤੇਲ।

(5) ਕਿਉਂਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ "ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਦ

ਦਾਲਾਂ, ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ (ਸਟੋਰੇਜ ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1977, ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤਾਂ ਐਕਟ, 1955 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਿਤੀ 13 ਸਤੰਬਰ, 1990। ਆਰਡਰ ਦੇ ਪੈਰਾ 2 ਦਾ ਉਪ-ਪੈਰਾ (ਜੀ) ਉਪਰੋਕਤ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ,

M/s Raja Ram Corn. Products v. The State of Punjab 365
(N;K. Agrawal, J.)

ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:-

"(g) "ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ" ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ, ਸਿੱਧੇ ਜਾਂ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤੇਲ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਹਾਈਡਰੋ ਜੈਨੇਟਿਡ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।"

(6) ਉਪਰੋਕਤ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਨਿਰਪੱਖ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਤੇਲ, ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਤੇਲ ਦੀ ਪ੍ਰੋਸੈਸਿੰਗ ਇਸ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੰਨਣ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੇਕਰ ਤੇਲ ਨੂੰ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਕੱਚੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(7) ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਸਪਲਾਈ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੇ 12 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ GSR ਨੰਬਰ 1068 (ਈ) ਰਾਹੀਂ ਮੱਕੀ (ਮੱਕੀ) ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਆਇਲ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1947 ਦੀ ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ।

(8) ਭੋਜਨ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮਾਂ, 1955 ਦੇ ਅੰਤਿਕਾ '9' ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਭੋਜਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਤਿਕਾ 'ਬੀ' ਵਿੱਚ ਆਈਟਮ 17.14 ਵਿੱਚ, ਮੱਕੀ (ਮੱਕੀ) ਦੇ ਤੇਲ ਸੰਬੰਧੀ ਮਾਪਦੰਡ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖੇ ਗਏ ਹਨ:-

"(a) 40 ਡਿਗਰੀ ਸੈਲਸੀਅਸ 'ਤੇ ਬੁਟੀਰੋ ਰੀਫਰੇਕੋਮੀਟਰ ਰੀਡਿੰਗ।	56.7 ਤੋਂ 62.5 ਤੱਕ
(ਬੀ) ਸਾਪੋਨੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਮੁੱਲ	187 ਤੋਂ 195 ਤੱਕ
(c) ਆਇਓਡੀਨ ਮੁੱਲ	103 ਤੋਂ 128 ਤੱਕ
(d) ਅਣਉਚਿਤ ਮਾਮਲਾ	
(e) ਮੁਫਤ ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ	1.5 ਫੀਸਦੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਓਲੀਕ ਐਸਿਡ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ 1.0 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ.

(9) ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਦੀ ਰੋਕਥਾਮ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਉਹ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਢੁਕਵੇਂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿੰਨਾਂ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਸਖਤ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ। ਇੱਕ ਤੇਲ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਡਿਗਰੀ ਅਤੇ ਮਿਆਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਿਹਤ ਦੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਭੋਜਨ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਜਨਤਾ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਿਹਤ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੇ ਸਖਤ ਅਤੇ ਸਖਤ ਮਾਪਦੰਡ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਹਨ। ਵਿਆਪਕ ਸਵਾਲ, ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਤੇਲ ਇੱਕ ਟੈਕਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਸੀ, ਖੁਰਾਕ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਬਦ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਿਵੇਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਨਸਪਤੀ *ਘੋ* ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ

ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਫਰੀ ਫੈਟੀ ਐਸਿਡ (ਐਫਐਫਏ) ਜਾਂ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਐਸਿਡ ਮੁੱਲ ਹੈ। ਪਰਚੇਜ਼ ਆਰਡਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਇਹ ਗੱਲ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਸਕੇ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ 5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ FFA ਅਤੇ 10 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਐਸਿਡ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਨਿਕਲਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ, ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸੀ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। PFIZER ਲਿਮਟਿਡ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਰੀਦ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੱਕੀ (ਮੱਕੀ) ਦਾ ਤੇਲ "5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ FFA ਨਾਲ, apy ਸਲੱਜ ਅਤੇ/ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਸ਼ੁੱਧੀਆਂ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਫ਼" ਨਾਲ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕੁਝ ਖਰੀਦ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ, ਲੋੜ ਨੂੰ "4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ FFA" ਵਜੋਂ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। M/s ਬੱਲਾਰਪੁਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਵਨਸਪਤੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ, ਇੱਕ ਹੋਰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨੂੰ 2 ਤੋਂ 2.5 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ FFA ਦੇ ਨਾਲ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਸਾਬਕਾ ਬੰਗਲੌਰ ਫੈਕਟਰੀ ਲਈ, FFA ਲਈ ਸਵੀਕਾਰਯੋਗ ਸੀਮਿਤ 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਕੱਚਾ ਤੇਲ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(10) "ਖਾਣ ਯੋਗ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਇਲਾਹਾਬਾਦ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ

ਸੀਕੇਡੋਸੀ ਆਇਲ ਮਿੱਲ, ਚੰਦੌਸੀ, ਮੁਰਦਾਬਾਦ ਬਨਾਮ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (1) ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਯੂਪੀ ਆਇਲ ਸੀਡਜ਼ ਐਂਡ ਆਇਲ ਸੀਡਜ਼ ਉਤਪਾਦ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1945 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 ਵਿੱਚ "ਭੋਜਨਯੋਗ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ "ਭੋਜਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ"। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਉਹੀ ਅਰਥ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ, "ਭੋਜਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ"। ਖਾਸ ਸਵਾਲ ਜੋ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੀ ਅਲਸੀ ਦਾ ਤੇਲ ਭੋਜਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਸੀ। ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸਰ੍ਹੋਂ ਦੇ ਤੇਲ ਵਿਚ ਅਲਸੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੇ ਮਿਸ਼ਰਣ ਨੂੰ ਭੋਜਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਪਤ ਲਈ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਕਿ ਅਲਸੀ ਦਾ ਤੇਲ ਭੋਜਨ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣ ਦੇ ਯੋਗ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਸੀ।

(11) *ਮਿਲਖੀ ਰਾਮ ਆਇਲ ਅਤੇ ਡਾਲੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2)* ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ, ਕੀ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕਪਾਹ-ਬੀਜ ਦਾ ਤੇਲ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ, ਦੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕਥਾਮ ਐਕਟ, 1954 ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਉਸ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਪਾਹ-ਬੀਜ ਦੇ ਧੋਤੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਸੈਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਸੀ।

(12) "ਚਾਰਕੋਲ" ਅਤੇ "ਕੋਲਾ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਇਨ *ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਨਾਮ ਜਸਵੰਤ ਸਿੰਘ ਚਰਨ ਸਿੰਘ (3)* ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ, "ਕੋਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ "ਚਾਰਕੋਲ" ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਜੇ ਟੈਸਟ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਕੋਲੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਲਣ ਵਜੋਂ ਖਰੀਦਣ ਵਾਲੇ ਖਪਤਕਾਰ ਇਸ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕੀ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਇੱਕ ਵਿਕਰੀ-ਟੈਕਸ ਕਨੂੰਨ, ਵਸਤੂਆਂ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਲਗਾਉਣ ਵਾਲਾ ਇੱਕ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਇੱਕ ਤਕਨੀਕੀ ਸ਼ਬਦ ਜਾਂ ਵਿਗਿਆਨ ਜਾਂ ਕਲਾ ਦੀ ਇੱਕ ਮਿਆਦ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਅਰਥਾਂ ਅਨੁਸਾਰ "ਕੋਇਲਾ" ਵਜੋਂ ਇੱਕ ਆਮ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ. ਉਸ ਕੇਸ ਤੋਂ

M/s Raja Ram Corn. Products v. The State of Punjab 367
(N;K. Agrawal, J.)

ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ, 'ਕੋਲੇ ਦਾ ਵਪਾਰ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਪਾਰੀ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਖਪਤਕਾਰ ਦੋਵੇਂ, ਕੋਲੇ ਨੂੰ ਇਸਦੇ ਭੂ-ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣਗੇ ਅਤੇ "ਕੋਲਾ" ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ "ਚਾਰਕੋਲ" ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਗੇ।

(13) ਸ਼੍ਰੀ ਆਰ ਪੀ ਸਾਹਨੀ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਸ਼ਬਦ "ਖਾਣ ਯੋਗ"

- (1) (1961) 12 STC 310
- (2) (1992) 84 ਆਈ.ਟੀ.ਆਰ. 206
- (3) (1967) 19 ਐਸਟੀਸੀ 409

ਤੇਲ" ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਆਮ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ, ਕੁਝ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਨਾਲ, ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤਣਾ ਹੀ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਖਪਤ ਲਈ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸਨੇ ਮੂਲ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਉਤਪਾਦ ਵੇਚਿਆ। ਇਹ ਕੁਦਰਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(14) ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ *ਭਾਰਤ ਜਨਰਲ ਐਂਡ ਟੈਕਸਟਾਈਲ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ* (4) ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ; ਸਵਾਲ, ਕੀ ਕਪਾਹ-ਸੀਡਰੋਇਲੀਕੋਨਸਟੀ "ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ" ਨੂੰ ਧੋਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬੰਬੇ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕੁਝ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਸਨ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਤੋਂ ਢੁਕਵੀਆਂ ਆਸਾਨੀ ਨਾਲ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਇਨਪੁਟਸ ਦੇ ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਪਛੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਨਵੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਤਿਆਰ ਮਾਲ ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਪੂਰੀ ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਦੇਣ ਲਈ ਸੀ। ਪਛੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਨ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਾਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦੇ ਲਾਭ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਪਛੜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਉਦਯੋਗ, ਖਰੀਦ ਟੈਕਸ/ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦਾ ਆਨੰਦ ਲੈਣ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਛੋਟ ਦਾ ਲਾਭ ਸੀਮਤ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ ਸਬੰਧ ਸੀ, ਟੈਕਸ ਛੋਟ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਲਾਰਡਸ਼ਿਪਸ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਯੂਨਿਟਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਪਾਰਕ ਸਰਕੂਲਰ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕਪਾਹ ਦੇ ਬੀਜਾਂ ਦੇ ਤੇਲ, ਸੋਇਆਬੀਨ ਕੱਚੇ ਤੇਲ, ਗ੍ਰੇਡ I, ਅਤੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਸੂਰਜਮੁਖੀ ਕੇਕ ਤੇਲ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਵੇਚਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਇਸ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਣਗੀਆਂ। ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦਾ। ਇਸ ਲਈ, ਉਪਰੋਕਤ ਇਕਾਈਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧੀ ਗਈ ਸਕੀਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਕਸ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸੀ, ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਧੋਤੇ ਹੋਏ ਕਪਾਹ-ਬੀਜ ਦੇ ਤੇਲ, ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪ੍ਰੈਸ਼ਿਮਿੰਗ ਦੇ ਵੇਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦਾ ਗਠਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਧਾਨਿਕ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਗੈਰ-ਖਾਣਯੋਗ ਤੇਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੁਪ੍ਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਕੋਈ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।

(15) *ਫਤਰ ਐਕਸਟਰੈਕਸ਼ਨਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਿਟਿਡ* ਵਿੱਚ ਰਾਈਸ ਬ੍ਰੈਨ ਆਇਲ ਨੂੰ ਖਾਣਯੋਗ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। *ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ. ਟੈਕਸ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਪੰਜਾਬ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, ਅਤੇ ਹੋਰ* (5)* ਇਹ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੇਲ ਦੇ ਤੱਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਾਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਰਾਈਸ ਬ੍ਰੈਨ ਆਇਲ ਨੂੰ ਰਿਫਾਈਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਖਾਣ ਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ- ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਤਾਕਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮਾਲੀਆ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਕੋਰਿਸਲ, ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ, ਇੱਥੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਖਪਤ ਲਈ ਫਿੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸਨੂੰ ਅੱਗੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਲਈ

M/s Raja Ram Corn. Products v. The State of Punjab 369
(N.K. Agrawal, J.)

ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ, ਤੇਲ ਉਤਪਾਦਕ। ਇਸ ਲਈ, ਮਾਲੀਆ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਵੇਚਿਆ ਗਿਆ ਗੈਰ-ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੇਲ ਖਾਣ ਵਾਲਾ ਤੇਲ ਨਹੀਂ ਬਣਦਾ ਸੀ।

(16) *ਘਿਓ ਅਤੇ ਤੇਲ* ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ ਖਪਤਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਿੱਧੀ ਖਪਤ ਲਈ ਪਰ ਇਹ ਹੈ। ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਹੀ ਵੇਚ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਖਰੀਦਦਾਰਾਂ ਨੇ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ FFA ਜਾਂ ਐਸਿਡ ਮੁੱਲ ਦੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਟ ਦੇ ਨਾਲ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਬਨਸਪਤੀ *ਘਿਓ* ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਾਲਾਂ, ਖਾਣਯੋਗ ਤੇਲ ਬੀਜ ਅਤੇ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ (ਸਟੋਰੇਜ ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1977 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ 13 ਸਤੰਬਰ, 1990 ਦੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਤੋਂ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗੀ। ਬਨਸਪਤੀ ਤੇਲ ਦੇ ਇੱਕ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ 'ਤੇ ਕੋਈ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਆਇਲ ਪ੍ਰੋਡਕਟਸ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ, 1947 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ 12 ਨਵੰਬਰ, 1988 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬਨਸਪਤੀ ਤੇਲ ਦੇ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੱਕੀ (ਮੱਕੀ) ਦੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਖੁਰਾਕ ਮਿਲਾਵਟ ਰੋਕੂ ਨਿਯਮ, 1955 ਵਿੱਚ ਜੋ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ, ਉਹ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹਨ, ਇਹ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਹੈ ਜੋ ਉਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਮੱਕੀ ਦੇ ਤੇਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ ਇਸ ਦਾ ਉਤਪਾਦ

ਟੈਕਸ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇ। ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਆਮ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ, ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੇਲ, ਜੇਕਰ ਸਬਜ਼ੀਆਂ ਦੇ ਘੀ ਦੇ ਇੱਕ ਮੁੱਖ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਦੇ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੱਕੀ (ਮੱਕੀ) ਦਾ ਤੇਲ। ਮੁਲਾਂਕਣ-ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਨੂੰ ਖਾਣ ਵਾਲੇ ਤੇਲ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ।

(17) ਪਹਿਲੇ ਪੈਰੋਗ੍ਰਾਫ਼ਾਈਓ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ q ਸਵਾਲ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ।

ਐਸ.ਸੀ.ਕੇ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਥਾਸ਼ਾ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਮਹਿਕ

ਐਚਐਸ ਬਰਾੜ ਕੇਐਸ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਸਵਤੰਤਰ ਕੁਮਾਰ, ਜੇ. ਜੇ

ਰਾਜ ਪਾਲ ਛਾਬੜਾ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ

1995 ਦਾ CWP 10116

5 ਅਗਸਤ, 1998

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ, 1950 (74 ਵਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਸੋਧ)- Articles 226, 243-ਪੀ, 243-ਆਰ, 243-ZG ਅਤੇ 251—ਹਰਿਆਣਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ, 1973 (1995 ਦੇ ਐਕਟ 3 ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ) — ਐੱਸ. 9 ਅਤੇ 21—ਹਰਿਆਣਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਨਿਯਮ, 1978-Rl. 72-ਏ—ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ — 15 ਜੁਲਾਈ, 1995 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮਤਾ—ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧ ਪਿਛਾਖੜੀ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੇ ਮਤੇ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਪਹਿਲਾਂ — ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਕਾਨੂੰਨ — ਕਲਾ। 243-- ਧਾਰਾ 2-ਏ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (i) ਤੋਂ (iv) ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਨਗਰਪਾਲਿਕਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ - ਧਾਰਾ (i) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਦਨ ਦੇ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਜੋਂ ਸੰਸਦ ਅਤੇ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ - "ਕਮੇਟੀ ਦੇ 2/3 ਮੈਂਬਰ" ਦੀ ਸਮੀਕਰਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਚੁਣੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਕੀਤੇ ਗਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਲਈ - ਹਰਿਆਣਾ ਸੋਧ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਰਿਆਣਾ ਐਕਟ ਦੇ S.9(3) ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੰਵਿਧਾਨ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਢਾਂਚੇ ਦੀ ਅਤਿ-ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ - ਕਈਤਾ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ